

ЗА ПТИЦИТЕ

брой 1, 2011

ТЕМА НА БРОЯ:

Международна година на горите

Хасан Жазули разговаря с номадите,
които са убили лешоядчето Спартак
Снимка А. Физани

КРАЯТ НА МИСИЯТА НА ЛЕШОЯДЧЕТО СПАРТАК

В брой 2/2010 г. разказахме за пътешествието през три континента на Спартак - египетско лешоядче от Източните Родопи. През юли 2010 г. го натоварихме с 35-грамов сателитен предавател и с тежката задача да ни покаже миграционната стратегия и места за зимуване на своя застрашен вид. Въпреки трудностите и объркванията по пътя, за които може да имаме само бегла представа, Спартак безупречно оправда доверието ни и достигна район за зимуване в Западен Чад. Докато летеше, ежедневно с трепет проверявахме сигналите, докато на 10.01.2011 г. движението му спря, а след пет дни вече не получавахме и сигнали. Разтревожени започнахме да обмисляме издирващо посещение в района. Благодарение на Жером Тубиана - биолог и журналист на свободна практика, специализиращ в конфликтите в Дарфур и Източен Чад, - успяхме да намерим надежден партньор в лицето на Хасан Жазули - бивш служител на Министерството на околната среда и рибните ресурси в Чад. Хасан организира екип, снабди се с GPS и фотоапарат и след повече от 40-километрово тежко офроуд пътуване достигна целевия район - изолирана област югозападно от езерото Фитри, населявана от номади от племето горан. Най-неочаквано се оказа, че лешоядчето е било убито от местните деца и техни родители, защото забелязали предавателя и той им дал поне три различни повода за страх: че лешоядът всъщност е магьосник, изпратен от техните врагове да яде децата и говедата им; че е изпратен от вражески настроени араби; че е изпратен от белите в Европа, за да ги засеме. По време на издирването останките от Спартак не са били намерени, но след завършване на експедицията с помощта на дирекцията за обществена сигурност и съдебните власти в столицата Нджамена предавателят е официално предаден от старейшината на номадския лагер. Благодарение на Хасан и Джером в момента предавателят (на който получихме и снимки) е в Адис Абеба, Етиопия, и предстои да бъде изпратен обратно в България. Много тъгуваме за Спартак, но явно така е трябвало да стане. Неговата съдба е още една причина да насочим поглед към Африка и да си дадем сметка за много неща.

Възникналата нова опасност за лешоядите, носещи предаватели, ще преформулира планираната досега стратегия за проучване на вида и в бъдеще в България ще бъдат поставени минимален брой предаватели само на още няколко птици.

Ивайло Ангелов

Проект „Сателитно проследяване на млад египетски лешояд“, финансиран от Mohamed bin Zayed Species Conservation Fund и Ед Кийбъл (RSPB), Дейвид Броудли (Richmond & Twickenham RSPB Group), Барбара Крос и Майкъл Робъртс (RSPB)